

foto: Shutterstock

Andrzej Hołda, wiceprezes zarządu Energomontaż-Południe SA

Krzysztof Bednarek, dyrektor Ocmer Sp. z o.o.

Dariusz Haraj, prezes zarządu Trasko-Stal Sp. z o.o.

Z umiarkowanym optymizmem patrzymy w przyszłość

Boom na rynku, rosnąca liczba inwestycji i zamówień, zbliżające się Euro 2012 – te czynniki są najczęściej wymieniane przez producentów konstrukcji stalowych, którzy cieszą się z dobrej koniunktury. Jedynie kryzys bankowy zaciemnia ten optymistyczny obraz. Z przedstawicielami branży rozmawia Ewa Siuda.

Jak oceniają Panowie polski rynek konstrukcji stalowych i jego perspektywy?

Andrzej Hołda, wiceprezes zarządu Energomontaż-Południe SA: Biorąc pod uwagę nasze zlecenia w energetyce, jest to rynek bardzo perspektywiczny, gdyż w następnych latach przewiduje się inwestycje sięgające kilkudziesięciu miliardów złotych. Dla nas ma to bardzo duże znaczenie, ponieważ energetyka jest podstawową działalnością Energomontaż-Południe. Oprócz tego rozwijamy naszą działalność w takich branżach, jak: przemysł petrochemiczny, koksowniczy czy cementowniczy. Tam również są stosowane konstrukcje stalowe przy różnego rodzaju instalacjach. Możemy mieć do czynienia tylko z jednym problemem, a mianowicie z niestabilnymi cenami.

Krzysztof Bednarek, dyrektor Ocmer Sp. z o.o.: Wszystko wskazuje na to, że kryzys na rynkach finansowych może przełożyć się na recesję w nadchodzącym roku. Taki stan rzeczy z pewnością dotknie wszystkie sfery działalności gospodarczej. Myślę, że biorąc pod uwagę okresowość takich sytuacji na rynku, przy sprzyjają-

cych okolicznościach, tj. o ile okres recesji nie będzie zbyt długi, czyli ograniczy się do 1-2 lat, to w branży budowlanej konstrukcji stalowych, a szczególnie myślę o obiektach przemysłowych, uda nam się przetrwać bez większych tragedii. Trzeba brać pod uwagę portfele zamówień firm budowlanych, które będą przecież realizowane. Mamy wiele takich sytuacji, gdzie nowa inwestycja ma już zapewnione finansowanie i obecne zawirowania na rynkach finansowych i budowlanych mają dla nich mniejsze znaczenie.

Oczywiście przy narastaniu paniki scenariusz wydarzeń może się zmienić w każdej chwili, ale wydaje się, że racjonalna ocena sytuacji, szczególnie prezentowana przez media, powinna wpłynąć na stabilizację całego rynku.

Zmiany w prawie, które są przygotowywane przez rząd, ukierunkowane na skrócenie procedur w uzyskiwaniu pozwolenia na budowę, uporządkowanie sytuacji w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wejście do strefy euro, sprawiłyby z pewnością, że procesy inwestycyjne w Polsce w końcu mogłyby przebiegać harmonijnie i sprawnie. Nie bez znaczenia jest też ogólne nastawienie

inwestorów, którzy jak do tej pory wystawiani są na trudną próbę.

Dariusz Haraj, prezes zarządu Trasko-Stal Sp. z o.o.: Od trzech lat rynek konstrukcji stalowych dynamicznie się rozwija. W związku ze wzrostem gospodarczym w Polsce wyniki przedsiębiorstw są bardzo dobre. Przygotowania do Euro 2012 i programy, takie jak Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, spowodowały wzrost popytu na konstrukcje stalowe. Polscy eksporterzy umacniają swoją pozycję na rynkach zagranicznych. Można liczyć na to, że globalne spowolnienie gospodarki będzie miało niewielki wpływ na sytuację na rynku konstrukcji stalowych. Źródłem wzrostu polskich inwestycji są popyt krajowy i aktywizacja dużej liczby bezrobotnych. Dodatkowe impulsy, w tym inwestycje infrastrukturalne związane z mistrzostwami Europy, gwarantują dobrą koniunkturę na rynku konstrukcji stalowych.

Oczywiście nie należy zapominać o takich kwestiach, jak: opóźnienia w przyznawaniu środków unijnych, niepewna sytuacja w zakresie cen stali

oraz mocna złotówka. Mogą się one przyczynić do problemów producentów konstrukcji stalowych, o ile nie będą oni bacznie się temu przyglądać i odpowiednio zabezpieczać przy zawieranych transakcjach handlowych.

Jerzy Jończyk, dyrektor Wytwórni Konstrukcji Stalowych Exbud Skanska SA:

Rynek konstrukcji stalowych systematycznie się rozwija, Od co najmniej 3 lat branża konstrukcji stalowych jest w bardzo dobrej kondycji. Od 2005 roku firmy produkujące konstrukcje stalowe odnotowują wzrost produkcji rzędu 20% rocznie przy dobrej rentowności.

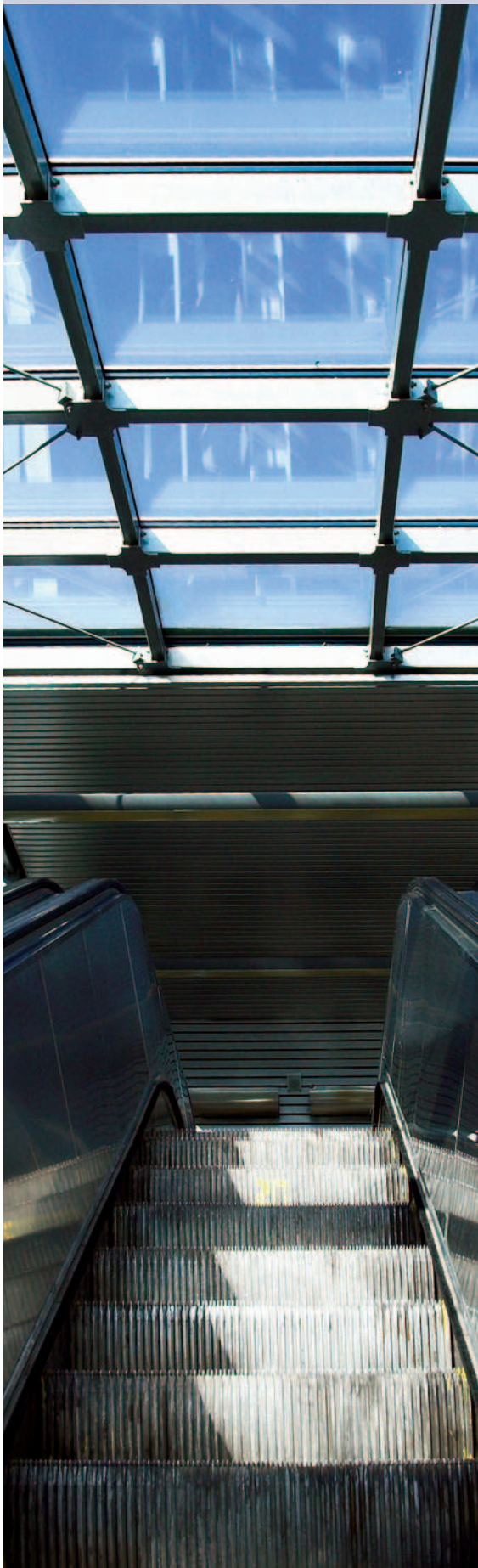
Zapotrzebowaniu na konstrukcję sprzyjał boom, który rozpoczął się w budownictwie w ostatnich latach. Sytuacja ta była spowodowana takimi czynnikami, jak ofensywa inwestorów zagranicznych i zwiększona dynamika rozwoju firm lokalnych. W wielu segmentach naszej gospodarki planowane są inwestycje (często wielomiliardowe). Takimi sektorami są: energetyczny, petrochemia, sektor drogowy, wydobywczy. Koniunkturę nakręcał też eksport konstrukcji do krajów Unii,

szczególnie do Niemiec. Wiele inwestycji wymuszają na polskich firmach regulacje unijne, szczególnie w elektrowniach i elektrociepłowniach. Prognozy na najbliższe lata jeszcze ok. dwa miesiące temu były bardzo optymistyczne. Niestety to, co zdarzyło się w sektorze bankowym na świecie w październiku będzie rzutowało na koniunkturę w branży. Wszyscy spodziewamy się wyhamowania inwestycji i trudności na rynku z tym związanych.

Jakie zastosowanie znajdują produkowane przez Państwa firmy konstrukcje stalowe? Co świadczy o ich wyjątkowości, czym wyróżniają się Państwo spośród konkurencji?

A.H. (Energomontaż-Południe SA): Nasze konstrukcje produkujemy przede wszystkim w Zakładzie Produkcji Przemysłowej w Łagiszy oraz w należącym od niedawna do naszej grupy kapitałowej Przedsiębiorstwie Montażowym Amontex. Oferujemy: konstrukcje stalowe wspaniale spawane oraz skrucane, konstrukcje ►

reklama

▷ dźwignicowe, belki nośne suwnic, kanały spalin i powietrza, przepustnice, zasowy, układy odprowadzania spalin z turbin gazowych, kominy stalowe, elementy stalowe elektrofiltrów, filtrów workowych i pulsacyjnych, zbiorniki ciśnieniowe, bezciśnieniowe elementy i prefabrykaty rurociągów. To wysoko przetworzone konstrukcje wykonane z nowoczesnych materiałów w różnych technologiach spawania.

Wśród konkurencyjnych firm wyróżnia nas jakość wykonania. Zawsze dbamy o przede wszystkim przestrzeganie surowych norm wytwarzania konstrukcji i wykwalifikowanym pracownikom. Konstrukcje, które wykonujemy, są istotnymi elementami budowli, na które je dostarczamy. Są to w większości elementy o strategicznym znaczeniu dla kotła, części okołokotłowych czy instalacji, które montujemy.

K.B. (Ocmer Sp. z o.o.): Ocmer specjalizuje się w budowie hal o dużych powierzchniach i dużych rozpiętościach, zapewniając możliwość ich rozbudowy. Są to hale produkcyjne, magazynowe, spedycyjne, logistyczne, sportowe i handlowe oraz stacje obsługi samochodów i sortownie odpadów. Realizujemy inwestycje „pod klucz” (*greenfield*), zajmując się całym procesem inwestycyjnym.

System REMCO oferowany przez spółkę charakteryzuje się lekką konstrukcją hal (kilkanaście kg/m^2) i dużymi rozpiętościami bez słupów wewnętrznych (do 80 m), co pozwala na optymalne dopasowanie rozstawów słupów do potrzeb inwestora. Zasadniczą konstrukcję nośną hali stanowią blachownicowe ramy stalowe składające się ze słupów i rygli o sztywnościach zgodnych z przebiegiem momentów zginających. Płatwie dachowe i rygle ścienne w postaci giętych na zimno kształtowników wykonane są ze stali wysokiej wytrzymałości. Sztywność przestrzenną konstrukcji uzyskuje się poprzez zastosowanie stężeń typu „X” z okrągłych prętów usytuowanych w dachu, w ścianach podłużnych i szczytowych. Elementy konstrukcyjne w trakcie montażu są łączone śrubami.

W ramach systemu można konstruować hale i wiaty z dachami jedno- lub dwuspadowymi, jedno- i wielonawowymi, zarówno nieocieplonymi, jak

i ocieplonymi. Zgodnie z oczekiwaniami inwestora część wewnętrzna hali może być wykorzystana jako dwukondygnacyjna przestrzeń biurowa, po wykonaniu konstrukcji antresoli. Konstrukcja hali może być dostosowana do zamontowania belek podsuwnicowych i wciągarek. Zasadnicza obudowa hali jest wykonana z blach trapezowych. Blachy dachowe pokryte są obustronnie stopem cynku i aluminium, gwarantującym wieloletnie zabezpieczenie antykorozyjne. Blachy ścienne obustronnie ocynkowane powlekanie są farbą poliestrową w kolorach umożliwiających wykonanie estetycznej elewacji budynku. W prezentowanym systemie izolacja dachowa i ścienna wykonane są z mat z wełny szklanej pokrytej od wewnątrz budynku warstwą par izolacji o atrakcyjnej wizualnie fakturze. Ten typ izolacji stwarza możliwość szybkiego montażu obudowy i zarazem wyróżnia się doskonałymi właściwościami akustycznymi. Projektowane hale i wiaty mogą być wyposażone w naswietla dachowe płaskie i łukowe.

D.H. (Trasko-Stal Sp. z o.o.): Konstrukcje stalowe projektowane i wytwarzane w Trasko-Stalu Sp. z o.o. stosowane są m.in. do budowy hal produkcyjnych i magazynowych. Produujemy konstrukcje stalowe dla klasycznych magazynów i składów, centrów logistycznych i terminali towarowych. Współpracujemy przy inwestycjach związanych z budową centrów handlowych, obiektów usługowych i sportowych, gdzie wykonujemy zadania stadionów. Oferujemy specjalistyczne konstrukcje stalowe dla przemysłu, m.in. konstrukcje wsporcze dla silosów i kotłów grzewczych. Projektujemy, montujemy i produkujemy konstrukcje stalowe dla budynków inwentarskich i gospodarczych.

Nasza firma skupia się na dwóch aspektach – potrzebach klienta oraz jakości naszych usług i produktów. Dokładnie sondujemy wymagania klienta i na bazie doświadczenia i profesjonalnej wiedzy dostosowujemy rozwiązania. Stosujemy jedynie certyfikowane surowce. Bezwzględnie przestrzegamy wymogów i standardów obowiązujących norm. Kwalifikacje Trasko-Stalu Sp. z o.o. zostały potwierdzone przez Ośrodek Certyfikacji Instytutu Spawalnictwa w Gliwicach poprzez nadanie naszej

firmie Certyfikatu Zarządzania Jakością wg normy PN-EN ISO 9001:2001. Posiadamy Certyfikat Spełnienia Wymagań Jakości w Spawalnictwie wg normy PN-EN 3834-2:2007 oraz Certyfikat Instytutu Spawalnictwa w Duisburgu SLV, upoważniający do przeprowadzania robót spawalniczych zgodnie z normami DIN 18800-7 i DIN 15018. Ostrowska wytwórnia konstrukcji stalowych została również finalistą konkursu Forum Jakości Quality International 2007 w kategorii „Q1 Product – Produkt najwyższej jakości”. Prawdziwym potwierdzeniem naszych umiejętności i jakości produktów jest dla nas zadowolenie klientów.

J.J. (Exbud Skanska SA): Od lat specjalizujemy się w produkcji i montażu konstrukcji stalowych hal produkcyjnych, centrów handlowych, obiektów sportowych. Wykonaliśmy i zmontowaliśmy wieże kontroli lotów, konstrukcje w przemyśle wydobywczym i elektroenergetycznym oraz konstrukcje wiaduktów, mostów. Produkcją uzupełniającą jest ślusarka stalowa, potrzebna na każdym realizowanym przez nas obiekcie.

Konstrukcje stalowe nie są czymś wyjątkowym i wszystkie liczące się wytwórnie produkują podobny asortyment. Tym niemniej możemy się pochwalić ciekawymi i trudnymi realizacjami, jak chociażby wieża kontroli lotów w Katowicach, zadanie stadionu piłkarskiego w Kielcach.

Co nas wyróżnia? Myślę, że wszyscy, którzy znają się na produkcji konstrukcji stalowych, i wiedzą, jak wyglądają tego typu zakłady, są zaskoczeni po wizycie w naszej Wytwórni w Kielcach. Mamy bardzo nowoczesny, rozbudowany ostatnio zakład z nowymi maszynami (głównie automatami) do produkcji. Posiadamy zintegrowany system zapewnienia jakości, a oczkiem w głowie zarządu jest zapewnienie naszym pracownikom bezpiecznej i higienicznej pracy.

Jakie były Państwa najważniejsze projekty? Czy firma reprezentuje również inne profile produkcji?

A.H. (Energomontaż-Południe SA): Przede wszystkim są to realizacje dotyczące energetyki, choć nie tylko. Należą do nich nasze dotychczasowe prace

w Elektrowni Bełchatów, tam ostatnio pracowaliśmy przy modernizacji kotła nr 3, a obecnie rozpoczynamy prace przy budowie bloku nr 13 (858 MW), pierwszego takiego bloku energetycznego w Polsce. Będziemy wykonywać tam montaż części ciśnieniowych kotła 858 MW, części rurociągów oraz kanałów zimnego powietrza i spalin. Poza tym, jeżeli chodzi o inne profile wykonawstwa i produkcji, jesteśmy obecni od dłuższego czasu w Koksowni Przyjaźń, gdzie wykonujemy różne rodzaje instalacji, rurociągi (instalacja desorpcji składników kwaśnych i amoniaku). Pozyskaliśmy również kontrahenta: Grupę Ożarów z nowej dla nas branży cementowniczej.

Uważam, że potencjał i doświadczenie, które posiadamy, można doskonale wykorzystać nie tylko w samej energetyce i dlatego też chcemy angażować się w projekty budownictwa przemysłowego i pozyskiwać partnerów z nowych branż. To doskonały sposób, aby wspierać naszą działalność podstawową.

K.B. (Ocmer Sp. z o.o.): Wśród najważniejszych naszych projektów mogę wymienić np.: Duser Industrie – dwie bliźniacze hale o łącznej powierzchni 12 200 m²; WR-SHR (Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy) – hala magazynowa, kompleks 7 hal i wiat o łącznej powierzchni 70 000 m²; C.T. Ptak (Centrum Targowe) – 5 792 m²; DGS SA (zakład produkcji zakrętek) – hala produkcyjna 3200 m²; Orsa-Moto (fabryka akcesoriów samochodowych) – 4500 m²; Polros (zakład hodowli kwiatów i roślin ozdobnych) – 7956 m²; Hoop SA (producent napojów) – hala magazynowa 8244 m² i biuro 1808 m²; LG Electronics (producent sprzętu RTV i AGD) – hala magazynowa 4500 m² i hala produkcyjna 7500 m²; Schenker Sp. z o.o. (Spedpol; firma spedycyjna) – 2 hale logistyczne 7000 m² i 4000 m²; Durable (producent artykułów papierniczych) – hala produkcyjna 4011 m²; Roko – hala tenisowa 2381 m²; Pol-Skone Sp. z o.o. (producent okien i drzwi) – hala produkcyjno-magazynowa 4523 m².

D.H. (Trasko-Stal Sp. z o.o.): Początki naszej działalności sięgają 1996 roku. Od tamtego czasu uczestniczyliśmy w wielu ważnych projektach. Warto ▶

► wymienić dostawę konstrukcji stalowych dla Międzynarodowych Targów Poznańskich, Teatru Polskiego w Warszawie, centrum handlowego Silesia City Center w Katowicach, Galerii Krakowskiej oraz hali produkcyjnej Alma w gminie Kobierzyce pod Wrocławiem. Współpracowaliśmy również przy zagranicznych projektach na terenie Niemiec, Litwy, Rosji i Chorwacji. Obecnie staramy się sprostać rosnącemu popytowi na usługi projektowe. Rozbudowujemy nasze biuro projektów i poszerzamy zakres jego usług. Staramy się oferować kompleksową obsługę klienta w zakresie konstrukcji stalowych – projektujemy, wytwarzamy elementy, transportujemy i montujemy konstrukcję na miejscu budowy. W swojej działalności idziemy dalej, tzn. projektujemy, dostarczamy na plac budowy i montujemy obudowy dla zaprojektowanych przez nas obiektów. Chcemy być firmą, która jest w stanie obsłużyć klienta od projektu po zmontowanie skorupy obiektu.

J.J. (Exbud Skanska SA): Najważniejszymi naszymi projektami w ostatnich latach (z punktu widzenia wielkości bądź stopnia trudności) były: Stalprodukt Bochnia – 6 hal ok. 4500 ton konstrukcji, Toyota – hale produkcyjne ok. 5000 ton konstrukcji, LG w Kobierzycach ok. 2000 ton, Colgate w Świdnicy ok. 1500 ton, Fabryka MAN-a – ok. 1500 ton, wieża kontroli lotów w Katowicach czy zadaszenie stadionu piłkarskiego w Kielcach. Praktycznie jesteśmy obecni na wszystkich ważniejszych budowach w kraju. Nasza firma zajmuje się tylko i wyłącznie produkcją i montażem konstrukcji stalowych.

Jakie są wady, a jakie zalety zastosowania konstrukcji stalowych w budownictwie?

A.H. (Energomontaż-Południe SA): Trudno jest mówić o wadach i zaletach konstrukcji stalowych. Stal zasadniczo stała się dominującym materiałem w budownictwie przemysłowym. Dzięki jej zastosowaniu skrócił się znacznie czas realizacji projektów, uproszczono proces technologiczny. W przypadku konstrukcji żelbetonowych wadą może być czas potrzebny do ich wykonania. Wiązanie betonu oznacza długie przerwy technologiczne. Trudno jednak

powiedzieć, co lepsze: stal czy beton. Zarówno jeden, jak i drugi materiał mają swoich zwolenników.

W zasadzie wadą konstrukcji stalowych może okazać się czasem ich koszt. Jednak charakteryzują się one wszechstronnością zastosowania i gwarantują wykonanie budowli i instalacji spełniających wysokie standardy, jeżeli chodzi o ich trwałość czy statykę. Właściwie można powiedzieć, że to stal i konstrukcje stalowe są obecnie siłą napędową budownictwa przemysłowego.

K.B. (Ocmer Sp. z o.o.): Największym powodzeniem cieszą się konstrukcje lekkich hal stalowych, które mają bardzo szerokie zastosowanie w budownictwie przemysłowym jako: magazyny, hale wysokiego składowania, produkcyjne, hale serwisowe czy logistyczne. Obiekty o konstrukcji stalowej są wciąż tańsze niż konstrukcje żelbetonowe i szybciej się je montuje, a dodatkowo konstrukcje stalowe nadają się do recyklingu.

D.H. (Trasko-Stal Sp. z o.o.): Niewątpliwą zaletą stali jest krótki czas realizacji inwestycji. Wielokrotnie ma to decydujące znaczenie dla klienta w wyborze technologii budowania. W rywalizacji z betonem konstrukcje stalowe wygrywają mniejszym ciężarem oraz małym obszarem placu budowy. Ważna jest również łatwość wprowadzania napraw i zmian w obiekcie o konstrukcji stalowej. Po likwidacji obiektu możliwy jest niemal pełny recykling elementów stalowych.

Stal nie jest doskonałym budulcem. Są takie realizacje, gdzie stal nie jest w stanie konkurować z żelbetami.

J.J. (Exbud Skanska SA): Oceny wad i zalet stali należy dokonywać w aspekcie technicznym i finansowym. Od strony technicznej stal jako materiał konstrukcyjny zapoczątkowała ogromny rozwój budownictwa. Zaletami stali są jej wytrzymałość i lekkość, budowa przy użyciu konstrukcji stalowych jest szybsza. Stal jest również ekologiczna – podlega powtórnemu przetworzeniu.

Ma też wady. Najważniejsze z nich to brak odporności ogniowej i korozja. Brak odporności ogniowej jest istotny, gdyż większość elementów konstrukcyjnych w budynkach użyteczności

publicznej musi posiadać odporność ogniową. Oczywiście są metody na zabezpieczenie stali przed ogniem (powłoki, okładziny), ale podnosi to znacząco koszty konstrukcji.

Od strony finansowej obecnie stal „walczy” z żelbetem. I raz wygrywa, a raz przegrywa. Trudno jednoznacznie ocenić, co jest tańsze, a co droższe. Inwestor za każdym razem ocenia inwestycję na etapie projektowania, analizując, jaki zastosować materiał konstrukcyjny. Na decyzję składa się wiele czynników, na przykład: konieczność zabezpieczenia ogniowego konstrukcji, podjęcie decyzji o wyposażeniu (lub nie) obiektu w instalacje tryskaczowe, rozpiętości elementów nośnych, czas realizacji inwestycji i oczywiście ceny konstrukcji stalowych i żelbetowych.

W dzisiejszych czasach, przy zalewie informacji, technologii i nowych materiałów bardzo ważne jest profesjonalne doradztwo. Czy świadczą Państwo usługi doradcze?

K.B. (Ocmer Sp. z o.o.): Firma oferuje prawdziwie kompleksową usługę, której zakres dobrze ilustruje jej dewiza: „Być z inwestorem od chwili, gdy rodzi się pomysł na halę, i pozostać z nim również podczas eksploatacji obiektu”. Zatem inwestor może oczekiwać, że inżynierowie przygotują wszystkie konieczne szkice projektu i pomogą w uzyskaniu niezbędnych pozwoleń. Ocmer będzie się opiekował klientem podczas wszystkich etapów inwestycji, także po jej zakończeniu, stale służąc fachową radą i pomocą.

D.H. (Trasko-Stal Sp. z o.o.): W bieżącym roku rozpoczęliśmy budowę aktywnych służb handlowych. Nasi handlowcy oferują profesjonalne doradztwo dla klientów. Pomagają w wyborze technologii budowy obiektu, projektowania, doboru najodpowiedniejszych materiałów oraz akcesoriów. Biuro Projektów Trasko-Stal Sp. z o.o. oferuje również optymalizację posiadanych już przez klienta projektów, co przynosi oszczędności i skraca proces inwestycji.

J.J. (Exbud Skanska SA): Usługi doradcze mogą obejmować różne obszary. W naszym rozumieniu w sytuacjach,

w których pozyskujemy nowego klienta bądź kontynuujemy współpracę z klientem powtarzalnym, usługi doradcze obejmują zazwyczaj ocenę projektu budowlano-wykonawczego inwestycji. Często proponujemy optymalizację czy nawet zmianę przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych w aspekcie ekonomicznym albo technologicznym. Zespół projektantów wspólnie z menedżerem projektu przygotowuje takie propozycje, które poparte odpowiednią analizą ekonomiczną przedstawiamy klientowi.

Jaki procent Państwa produkcji jest eksportowany, a jaki jest popyt na krajowym rynku?

A.H. (Energomontaż-Południe SA): W pierwszym półroczu 2008 r. wyeksportowaliśmy ponad 50% naszej produkcji z Zakładu Produkcji Przemysłowej w Łagiszy. Usługi w większości świadczyliśmy w kraju, co wiąże się z coraz większą liczbą inwestycji w polskiej branży energetycznej. To zapotrzebowanie na nasze usługi i produkty w kraju, jak i za granicą pozwala śmiało myśleć o przyszłości.

Rosnąca liczba projektów w energetyce oznacza, że będzie więcej zamówień, a Energomontaż-Południe na pewno znajdzie się wśród zleceniobiorców.

K.B. (Ocmer Sp. z o.o.): Firma skupia swoją działalność na krajowym rynku. Eksport jest na minimalnym poziomie. Co prawda mamy siostrzane przedsiębiorstwa w Bułgarii, Rumunii, na Ukrainie, toteż zdarza się, że wspomagamy je jakimiś elementami konstrukcji.

D.H. (Trasko-Stal Sp. z o.o.): W ubiegłym roku eksport wygenerował ponad 20% przychodów Trasko-Stal Sp. z o.o. Popyt na konstrukcje stalowe na krajowym rynku wzrasta systematycznie od 2005 roku. Wciąż trwa dobra koniunktura i wzrasta popyt inwestycyjny na budownictwo infrastrukturalne, w którym stal ma szerokie zastosowanie. Wpływa to na umocnienie pozycji branży konstrukcji stalowych. Wg szacunków produkcja konstrukcji stalowych w Polsce w 2007 roku osiągnęła niemalże 900 tys. ton. Taka wielkość produkcji zagwarantowała na-

szemu krajowi miejsce wśród głównych producentów konstrukcji stalowych w Europie.

J.J. (Exbud Skanska SA): W obecnej sytuacji świadomie zrezygnowaliśmy z eksportu konstrukcji na rzecz realizacji kontraktów w kraju. Mamy całkowicie wypełnione portfele zleceń na wiele lat. Skanska jest jedną z największych firm budowlanych w Polsce i my, jako wytwórnia należąca do niej, realizujemy w bardzo dużym stopniu konstrukcje stalowe dla potrzeb wewnętrznych. Średnio licząc – na przestrzeni kilku lat – odbiorcą połowy naszej sprzedaży jest klient wewnętrzny: oddziały Skanska. Drugą połową to kontrakty realizowane dla klientów zewnętrznych: firm budowlanych, bezpośrednich inwestorów, deweloperów. Popyt na rynku krajowym (wewnętrznym i zewnętrznym) był dla nas wystarczający, aby nie szukać zbytu za granicą. Oczywiście trudno na dzień dzisiejszy wypowiedzieć się, co przyniesie przyszłość w aspekcie kryzysu na rynku bankowym w świecie i jak to wpłynie na rynek krajowy i eksport. □